Lieta Nr. 11380002316

S P R I E D U

Latvijas Republikas vārdā

Talsos, 2017.gada 20.martā
Talsu rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo,
piedaloties prokuroram Edgaram Kristovskim,
zvērinātiem advokātiem Sabīnei Krastiņai, Gintam Barakam,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas.

A p r a k s t

/pers. B/, būdams persona, kas vada transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, tā rezultātā nodarot cietušajam smagu miesas bojājumu šādos apstākļos:

2016.gada 11.janvāri, ap plkst.16:15, piedaloties ceļu satiksmē kā transportlīdzekļa vadītājs, ārpus apdzīvotas vietas, Talsu novada Lībagu pagastā, pa ceļu Talsi – Stende – Kuldīga, virzienā no Talsiem uz Stendi, vadot uz viņa vārda reģistrēto automašīnu VOLVO V40 ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, /pers. B/ neievēroja un neizpildīja ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu prasības, tā pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmās un trešās daļu prasības Ceļu satiksmes dalībniekiem izpildīt šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības un neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus, kā arī 2015.gada 2jūnija Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk tekstā CSN) 25.3. punkta prasības, kas transportlīdzekļa vadītājam liek darīt visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, it sevišķi mazāk aizsargātie (gājēji un velosipēdu vadītāji), CSN 99.punkta prasības, kas nosaka, ka transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā), CSN 57.punkta prasības, kas nosaka, ka pirms jebkura manevra – braukšanas sākšanas, pārkārtošanās, nogriešanās, apgriešanās braukšanai pretējā virzienā, apdzīšanas, transportlīdzekļa apturēšanas u. tml. – transportlīdzekļa vadītājam jāpārliecinās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai netiks traucēti citi ceļu satiksmes dalībnieki.

Vadot transportlīdzekli ar ātrumu, kas nepārsniedza noteiktos ierobežojumus, /pers. B/ neņēma vērā ceļa un meteoroloģiskos apstākļus, proti, ka diennakts tumšajā laikā bija ierobežota redzamība braukšanas virzienā, kā arī to, ka brauktuve bija slidena, jo sniga un uz tās veidojās sniega sanesumi, apgrūtinot transportlīdzekļu vadīšanu, par ko liecināja arī fakts, ka, viņa braukšanas virzienā, ceļa nomalē, jau, atradās avarējusi automašīna. Tā, ceļa 3 kilometrā, veicot sava transportlīdzekļa apturēšanu, avarējušās automašīnas tuvumā, /pers. B/ nespēja izpildīt nepieciešamās darbības automašīnas vadīšanai, un tai saslīdot, uzbrauca /pers. C/, kura atradās pie avarējušas automašīnas AUDI A3 ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ un pēc tam sadūrās ar minēto automašīnu.

/pers. B/ pieļautie ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi bija cēloniskā sakarā ar sekām – ceļu satiksmes negadījuma rezultātā cietušajai /pers. C/ tika nodarīti smagi miesas bojājumi, kas bīstami dzīvībai, proti, zemādas hematoma kreisā apakšstilba rajonā, plēsta brūce kreisā apakšstilba rajonā, kreisā lielakaula un kreisā mazā lielakaula vaļējs šķembains lūzums, kreisās kājas kopējā fibulārā nerva traumatisks bojājums.

Tādējādi /pers.B/izdarīja Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietusī/pers. C/ pirmstiesas procesā pieteica kompensāciju par mantisko zaudējumu 1006,90 EUR, ko veido ārstēšanās izdevumi. Tiesas sēdē cietusī šo kompensāciju atsauca un uzturēja kompensāciju 500 EUR, ko veido izdevumi par advokāta juridisko palīdzību.

M o t ī v u

Apsūdzētais/pers. B/ tiesā savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnīgi, atzina cietušās uzturēto kaitējuma kompensāciju. Tiesa apsūdzētajam izskaidroja pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtību un procesuālās sekas, un apsūdzētais piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Prokurore, apsūdzētā aizstāve, cietusī un viņas pārstāvis piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Pēc lietas materiālu pārbaudes tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu un tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas. Nodarījuma kvalificējošā pazīme ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšana, kā rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu tiesa nolēma pierādījumu pārbaudi neveikt.

Izlemjot par sodu, tiesa ņem vērā soda mērķi un soda noteikšanas vispārīgos principus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piesprie tiesa un soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija. Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Brīvības atņemšanas sodu par krimināpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu. Nodarījuma rezultātā cietusī guvusi smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus.

Novērtējusi lietā esošās ziņas par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem un uzklausījusi cietušās un apsūdzētā paskaidrojumus par notikumu, tiesa secina, ka gan Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus, gan miesas bojājumus cietušajam apsūdzētais ir izdarījis aiz neuzmanības. Konkrētajos apstākļos apsūdzētais rīkojies acīmredzami neatbilstoši Ceļu satiksmes noteikumiem, neattaisnoti pavirši un nepietiekami novērtēdams objektīvo braukšanas apstākļu – ceļa un meteoroloģiskos apstākļu – ietekmi uz transportlīdzekļa apturēšanu, avarējušās automašīnas tuvumā uz cēloņsakarību ar

iespējamo sadursmi, pastāvot pienākumam šādu kļūdu nepieļaut. Līdz ar to apsūdzētais avāriju izraisījis aiz noziedzīgas nevērības.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā to, ka viņš iepriekš nav kriminālī sodīts, pēdējā gada laikā nav saukts pie administratīvās atbildības (lietas 74.lp.). Tiesas sēdē /pers. B/ nožēloja izdarīto, atvainojās cietušajai un paskaidroja, ka viņš ir pensionārs, strādā VAS "Latvijas pasts" par Kurzemes reģiona pasta nodaļu tehniskās ekspluatācijas speciālistu, kopējie ienākumi ir 700 EUR mēnesī, tie iz vienīgie ģimenes ienākumi, jo sieva ir bezdarbniece. Viņa darbs ikdienā ir saistīts ar automašīnas vadīšanu, jo jāapkalpo visas reģiona pasta nodaļas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas trešo punktu apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis ir labprātīga cietušajai radītā kaitējuma atlīdzināšana, saskaņā ar šī panta otro daļu atbildību mīkstinošs apstāklis ir vaļsirdīga atzīšanās un izdarītā nožēlošana. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatēja.

Izlemjot par soda veidu, tiesa vērtē ziņas par apsūdzētā personību un attieksmi pret nodarījumu kopsakarā ar noziedzīgā nodarījuma raksturu un sekām.

Apsūdzētais iepriekš nav kriminālī sodīts, viņam ir pastāvīgs darbs, viņa dzīvesveids pilnībā atbilst sabiedrībā vispārpieņemtajam un lietā nav ziņu par to, ka apsūdzētais varētu radīt apdraudējumu sabiedrībai. Šajā gadījumā apsūdzētais pieļāvis ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu aiz neuzmanības, vēloties palīdzēt cietušajai. Līdz ar to tiesa secina, ka noziedzīgajam nodarījumam ir gadījuma raksturs.

Ievērojot minēto tiesa atzīst, ka apsūdzētā izolācija no sabiedrības nav nepieciešama, iegūst pārliecību, ka viņš, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tādēļ viņam nosakāms nosacīts brīvības atņemšanas sods.

Nosakot soda mēru un pārbaudes laika termiņu, tiesa ņem vērā iepriekš minētos apsvērumus, kā arī to, ka viņš ir sekmējis kriminālatiesisko attiecību noregulējumu – izmantojot Kriminālprocesa likuma 21.panta otrās daļas 1.punktā noteiktās tiesības uz sadarbību, ir izvēlējies vienkāršāku procesa veidu – piekritis lietu iztiesāt bez pierādījumu pārbaudes.

Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā saskaņā ar Krimināllikuma 49.panta noteikumiem ir iespējams mīkstināt sodu apsūdzētajam un nepiemērot Krimināllikuma 260.panta otrās daļas sankcijā paredzēto obligāto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu. Tiesas izmeklēšanā konstatēti divi apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi un atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti. Minētā panta otrās daļas noteikumi, kas nepieļauj vieglāka soda noteikšanu, attiecināmi uz smaga noziegumu, un saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu. Ņemot vērā apsūdzētā nodarbošanos, šajā gadījumā papildsoda piemērošana būtu nesamērīgs viņa tiesību ierobežojums, jo liegtu iespēju strādāt.

Tiesa atzīst, ka cietušās /pers. C/ pieteiktā kompensācija par mantisko zaudējumu 500 EUR apmērā ir apmierināma pilnīgi.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu ir radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir kriminālatiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. No šī likuma 352.panta pirmās daļas 1.punkta izriet, ka kompensācijas par apmēru tiesa nosaka izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru.

Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram, vai viņi var to noteikt, savstarpēji vienojoties. Arī Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā ir noteikts, ka, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Tā kā apsūdzētā vaina ir pierādīta un viņš pilnīgi ir atzinis kaitējuma kompensāciju, tiesai nav pamata apšaubīt cietušās norādītās summas pamatotību.

Izlemjot par kompensāciju, tiesa vadās no iepriekš minētajām tiesību normām, kā arī Civillikuma 1635.panta, kurā noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot un 1784.panta, kurā noteikts, ka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka ir likumīgs pamats piedzīt no apsūdzētā par labu cietušajai kompensāciju par mantisko zaudējumu 500 EUR.

Tiesa atzīst, ka lietiskais pierādījums – CD matrica ar fotogrāfijām, kas glabājas pie krimināllietas – pēc sprieduma likumīgā spēkā stāšanās iznīcināms.

R e z o l u t

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529.pantu tiesa

n o s p r i e

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un **sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem un sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. B/ neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Nosacīti notiesātā pārraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajai struktūrvienībai.

Pamatojoties uz Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. B/ noteikt pienākumu desmit darbdienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā reģistrēties Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajā struktūrvienībā Talsos, Raiņa ielā 12 a.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par mantisko zaudējumu 500 EUR (piecsimt *euro*).

Lietisko pierādījumu – CD matricu ar fotogrāfijām, kas glabājas pie krimināllietas – pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā iznīcināt.

Spriedumu daļā par sodu, kompensāciju vai kriminālprocesuāliem pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A.Feldmanis